

”En ny dag med nya möjligheter”

- rapport från en VFU på Nya Zeeland

6.45 Väckarklockan ringde. Min första tanke var: *en ny dag med nya möjligheter.*

Min sista verksamhetsförlagda period på fyra veckor blev förlagd till en primary school i Auckland. Spänningen var stor när jag gjorde entré den första måndagen i oktober. Jag var spänd över allt jag skulle få se och var tacksam över den möjligheten jag fått för att åka till andra sidan jorden. Jag hade visserligen varit på Nya Zeeland två gånger tidigare. Men den här gången var annorlunda. Nu skulle jag få se ett utländskt skolsystem inifrån, vilket är en möjlighet man sällan får flera gånger i sitt liv.

”Jag ser den svenska skolan med nya ögon.”

Första dagen blev vi väl mött av rektor och personal samt de extremt väluppfostrade eleverna. Under de fyra veckorna var jag i fyra olika klasser med fyra olika handledare. Eleverna i alla klasserna som jag besökte hade alla varsitt ansvarsområde. I de yngre klasserna kunde det vara att en elev skulle se till att borden alltid var städade. En annan elev hade hand om bokhyllan som skulle vara iordningställd och en tredje delade ut stenciler som läraren hade förberett. I

slutet av skoldagen fick eleverna se till att just deras ansvarsområde var städlat och fint. Om det knackade på dörren gick en elev och öppnade. Om klassen hade ett ärende hos vaktmästare så fick en elev uppdraget att gå till honom eller henne. Det här innebar i förlängningen att läraren kunde koncentrera sig på eleverna istället för att hämta papper och pennor till eleverna eller att städa upp efter dem.

Det Behavioristiska synsättet med belöning och bestraffning tillämpas i hög grad på Nya Zeeland. Om eleverna gjorde något bra så blev de belönade med klistermärken, guldstjärnor eller fick sitt namn uppsatta på ”happy face”. I ett hörn

av den vita skrivtavlan som var upphängd i klassrummet hade läraren en spalt med ett glatt ansikte och den andra spalten var markerad av en sur gubbe. Dessa två spalter benämndes som ”happy face” och ”sad face”. Eleverna var medvetna om att ifall de gjorde någonting bra utan att läraren bett dem eller om de uppförde sig väl så hamnade deras namn under det glada ansiktet och namnet stod där hela dagen eller tills eleven gjorde någonting som läraren ansåg vara fel. Om detta

hände så togs deras namn bort från ”happy face” och i värsta fall hamnade eleven på ”sad face”. I förskolan fick de eleverna som var på ”happy face” i slutet av skoldagen ett klistermärke som de satte fast på deras uppförandeprotokoll. När uppförande-protokollet var fullt av klistermärken så fick barnen en belöning. Om eleverna betedde sig illa så fick de först en varning om att sluta bete sig illa. Om uppförandet fortsatte skrev läraren upp deras namn på tavlan under den sura gubben. Om elevens dåliga beteende ändå fortsatte så blev eleverna förvisad till ”time out” som var ett speciellt rum på skolan. Under min tid på skolan berättade lärarna till mig att ”time out”-rummet var det mest fruktade rummet i skolan och om man hamnade där eller hos rektorn så hade det gått riktigt illa för eleven.

Generellt så kände jag en positiv attityd som svepte genom korridorerna på skolan. Lärarna hade en god relation med eleverna men var samtidigt auktoritära. Tiden jag spenderade på skolan i Auckland gav mig många nya intryck och jag kunde se fördelar och nackdelar med den svenska skolan som jag kanske inte hade noterat om jag inte hade sett ett annat skolsystem inifrån.

Min erfarenhet av verksamhetsförlagda perioder i Sverige har varit bra, jag har lärt mig planera lektioner, genomföra och utvärdera dem. På Nya Zeeland fick jag möjligheten att observera hur dom utförde sina lektioner och hur eleverna betedde sig. Det jag alltid har fascinerats över är elevernas beteende i den svenska skolan. Många lärare har framstått som kompisar till eleverna men har saknat den auktoritet som krävts för att eleverna inte ska gå över gränsen. Att en elev i en svensk skola skulle svära åt en lärare och säga skällsord är inget ovanligt av min erfarenhet. Om detsamma skulle hända på den skolan jag besökte i Auckland så skulle det vara ett stort brott mot de normer och regler som fanns på skolan. Efter allt jag sett och lärt mig i Auckland så kommer självklart den stora frågan: Hur vill jag jobba med det Nya zeeländska tankesättet i den svenska skolan utifrån mina egna erfarenheter?

Som lärare har jag utvecklats. Jag ser den svenska skolan med nya ögon. Vilka styrkor och svagheter vi har i Sverige, både skolan som helhet med även den enskilda läraren.

Grundtankarna om etik och moral i den svenska läroplanen är god. Men jag tror att vi som lärare måste våga stå upp för de normer och regler läroplanen förespråkar. Vi ska inte acceptera skällsord, regler

som bryts och respektlöshet mot andra människor. Hur vi i Sverige undervisar och min erfarenhet att man försöker undkomma den ständiga tävlingen skiljer sig från skolan i Auckland där alla prestationer mättes och att göra många saker till tävlingar var en självklart.

Jag tror att vi som är eller ska bli lärare i Sverige måste börja lita på elevernas egen förmåga. Vi måste våga ge dem möjligheterna att själva ansvara över att exempelvis alltid ha ett ständigt städat klassrum. Vi måste även sätta stopp för deras oönskade beteende och dra tydliga gränser. Mitt besök på Nya Zeeland har gett många konkreta tips på hur detta kan göras. Jag tror dock inte på att gå tillbaka mot ett behavioristiskt synsätt där varje prestation ska belönas, i längden tror jag att eleverna kan tappa motivationen, speciellt de elever som inte hamnar på "happy face" varje dag. Jag tror helt enkelt att vi måste ge alla elever en chans att visa vem de är och leda dem rätt på vägen mot en stark och framgångsrik människa i många olika avseenden.

Min ambition i mitt läraruppdrag är att väckarklockan ska ringa varje morgon hos alla elever. De ska hoppa upp ur sängen med en positiv syn på tillvaron och tänka: *En ny dag med nya möjligheter!*

Text: Carolina Sundkvist

Foto: Britta Andersson, Cecilia Forsling, Linda Larsson

Fakta: UmPes stipendier

UmPe delar varje termin ut stipendier som alla UmPe-medlemmar kan söka.

Varje termin delas 15 000 kronor ut totalt, därav max 3 000 kronor per projekt.

Projektet som stipendieansökan avser skall ha tydliga kopplingar till utbildningen och syfta till kompetensutveckling inför det framtida yrkesutövandet som pedagog eller studie- & yrkesvägledare.

För att läsa mer och hitta ansökningsblanketter: gå in på umpe.nu.

VFU I SAGOLAND

Text & foto:
Britta Andersson
Cecilia Forsling
Linda Larsson

Skolklockan ringer och lärarna börjar långsamt lämna personalrummet och går ut till sina olika klassrum som är belägna i olika byggnader på skolgården. Det är oktober, solen skiner och den ljumma vårvinden viner. Man måste nästan stanna upp och nypa sig i armen. Nu, NU är vi äntligen här på Nya Zeeland. Efter månader av förberedelser är vi nu på väg till klassrummet för att träffa de elever som vi kommer att följa under vår fyra veckor långa verksamhetsförlagda utbildning.

Den där pirriga känslan som man alltid har första dagen på en ny praktikperiod finns där, fast den här gången är den betydligt starkare. Nu har vi ingen aning om vad som väntar oss. Trots att vi läst in oss på Nya Zeelands styrdokument är det omöjligt att föreställa sig hur allting fungerar och hur eleverna kommer att vara.

Skolan, Murrays Bay Intermediate, ligger strax norr om Auckland. Eleverna går i årskurs sju och åtta, men de är bara 12-13 år gamla. Det beror på att eleverna i Nya Zeeland börjar skolan samma dag som de fyller fem år. Den mest iögonfallande skillnaden mellan den svenska och nyzeeländska skolan är att eleverna här bär uniform. Vad gäller pedagogiken finns också stora skillnader som vi ganska snart upptäcker. Nya Zeeland är i mångas ögon ett föregångsland när det gäller pedagogik och årligen reser många svenska lärare hit för att ta del av deras kunskap. Det handlar bland annat om deras metoder för läs- och skrivinlärning, nivågruppering och portfoliomethoden. Vi kan också ganska snabbt notera att lärarna arbetar mycket med en behavioristisk pedagogik där gott uppförande och resultat uppmärksammas och belönas medan sämre beteende leder till kvarsittning med rektorn.

I några klasser är eleverna placerade i grupper i klassrummet och dessa grupper får hela tiden poäng eller poängavdrag efter hur de sköter sig. Varje fredag eftermiddag belönas den bästa gruppen med godis av läraren.

Den kunskapssyn som skolan grundar sig på är de filosofier som centrerar sig kring Howard Gardners teori om multipla intelligenser och Benjamin Blooms taxonomi. Gardners teori talar om att det finns nio olika intelligenser. Hans grundtanke är att människor känner sig mer motiverade och blir mer engagerade om de får möjlighet att använda sin bästa intelligens, sin personlighet, sin kreativitet, sina talanger och sina intressen i lärandet. Blooms taxonomi handlar om olika kunskapsnivåer och progression i lärandet.

Den sammanfattas i nyckelorden: fakta, förståelse, tillämpning, analys, syntes, värdering.

Eleverna visar stor uppskattning när vi håller en lektion om Sverige och bjuder på chokladbollar. De är speciellt intresserade av de vilda djur som finns i vår natur, på Nya Zeeland finns det nämligen inga farliga djur över huvudtaget. Det är tryggt att veta när vi efter praktiken kommer att resa runt i landet. Något som för övrigt verkligen kan rekommenderas då man väl har rest så pass långt och Nya Zeeland har en underbar natur som man bara inte får missa!

Efter några veckor på resande fot lämnar vi Nya Zeeland, Auckland och Murrays Bay Intermediate precis

när sommaren står för dörren. Från flygplansfönstret kastar vi en sista blick på de böljande gröna kullarna och känner oss tacksamma för de nya erfarenheter och insikter som vi tar med oss hem. Vi kan verkligen rekommendera en praktikperiod utomlands. Möjligheten finns - ta chansen.

Av utrymmesskäl rymdes inte alla stipendiaterapporter i detta nummer. Vill du läsa fler rapporter? Håll utkik i nästa nummer av Slumpen och på www.umpe.nu

